

Årsrapport för Sfx 2025

Stockholm 2026-03-26

Regional samverkan kring Sfx 2025

Under 2025 har samverkan kring Sfx (Svenska för yrkesutbildade) i Stockholms län genomgått en större omställning. En ny regional överenskommelse träder i kraft den 1 april 2025 och innebär både förändrat uppdrag och en ny ansvarsfördelning. Syftet med förändringarna är att skapa en mer hållbar organisation, tydligare ansvar och bättre anpassning till arbetsmarknadens behov.

Ny överenskommelse och förändrat uppdrag

Den nya överenskommelsen innebär att Sfx från och med 2025 enbart omfattar utbildningar inom akademiska yrkesområden. Tidigare yrkesspår för icke-akademiker avvecklas. SFL (Svenska för lastbilsförare) omvandlas till kombinationsutbildning inom vuxenutbildningen. Sfx ska inte längre ha en egen heltidsanställd samordnare. I stället ansvarar en anordnarkommun för samordningsfunktionen om 16 timmar per vecka. Från april 2025 är Stockholms stad samordnande kommun.

Styrning och samordning

Den styrgrupp som inrättats av länsrektorsmötet överser för att överenskommelsen följs, inklusive bilagan om samordnarfunktionen följs. Styrgruppen består av en representant från respektive primärt samverkansområde samt en representant från Storsthlm.

Styrgruppen ansvarar för dimensionering, uppföljning och utvärdering samt fattar enklare beslut som inte behöver lyftas till Storsthlms styrelse.

Styrgruppen leder och stöttar även samordnarfunktionen i verksamhetsnära frågor.

Samordnarfunktionen

För att Sfx ska kunna växa och utvecklas krävs en gemensam samordnarfunktion. Uppdraget omfattar tre övergripande områden:

- Intern samordning mellan anordnarkommunerna, mellan samtliga kommuner inom överenskommelsen samt mellan Storsthlms kansli och kommunerna.
- Gemensam kontaktskapande verksamhet gentemot arbetsmarknaden och andra myndigheter, utöver den aktivitet som respektive anordnande kommun ansvarar för.

- En samlande funktion för den gemensamma konceptuella utvecklingen av utbildningsformen.

En anordnande kommun inom överenskommelsen ansvarar för samordnarfunktionen.

Inriktning och prioriteringar styrs gemensamt av styrgruppen, som även beslutar om vilken kommun som ska ha uppdraget.

Under hösten 2025 ansvarade två tillförordnade personer för samordnarfunktionen. Under hösten övergick samordningsfunktionen från tillförordnade lösningar till ordinarie bemanning. Förändringen har inneburit ett överlämningsår där den nya samordnande kommunen har arbetat med att forma och anpassa uppdraget till de nya förutsättningarna.

I maj genomfördes ett samverkansmöte där samordningsfunktionen, prislistan och det nya samverkansavtalet behandlades. Representanter från kommuner, utbildningsanordnare, Storsthlm och Länsstyrelsen deltog.

Den nya modellen innebär minskad samordningstid vilket ställer högre krav på prioritering och en tydligare ansvarsfördelning, vilket förväntas bidra till mer kostnadseffektiv drift.

Den reviderade prislistan och ersättningsmodellen syftar till ökad transparens mellan kommunerna, mer förutsägbara kostnader och stabilare planeringsförutsättningar.

Prislista för Sfx ska finnas tillgänglig på Storsthlm's webbplats.

Samverkan med regionen

Den 28 augusti 2025 genomfördes ett möte med Region Stockholm. Regionen följer Sfx-samarbetet men har ännu inte fastställt sin långsiktiga roll i den nya strukturen.

Kommunikation

Under 2025 har arbetet med Sfx präglats av både kommunikation och samordning.

Regelbunden kontakt har hållits med kommunikationsfunktionen vid

Arbetsmarknadsförvaltningen, för uppdateringar av webbplatsen och det arbete som kommunikationsavdelningen genomför kring planering av Bazaren.

Aktiviteter som genomförts 2025

Under hösten höll samordnarna två anordnarmöten.

Under hösten genomfördes två anordnarmöten med administratörer, studie- och yrkesvägledare samt rektorer.

Bazaren 2025 ägde rum den 12–13 februari på Stockholm Waterfront Congress Center, där personal från samtliga Sfx-utbildningar deltog i bemanningen och besvarade ett stort antal frågor om utbildningarna.

Samtidigt har Stockholms stad som ny samordnarkommun arbetat med att forma och anpassa uppdraget efter de nya förutsättningarna.

Vägledardag om Sfx

Under 2025 har ingen vägledardag om Sfx planerats in. Beslutet grundar sig på en utvärdering av tidigare genomförda vägledardagar, som visade att majoriteten av de deltagande studie- och yrkesvägledarna inte arbetar med vuxenutbildning. Bedömningen är därför att vägledardagen inte i tillräcklig grad bidrar till ett ökat elevunderlag. Den arbetstid som tidigare avsatts för planering och genomförande kommer i stället att omfördelas till kontakt med presumtiva elever.

Samlad bedömning

2025 har varit ett omställningsår för Sfx. Uppdraget har renodlats till akademiska yrkesområden och samordningsansvaret har övergått till Stockholms stad med en tydligt avgränsad funktion.

Målet har varit att skapat en mer strukturerad och långsiktigt hållbar organisation. Samtidigt kvarstår uppföljning av hur den nya modellen påverkar rekryteringen av Sfx studerande. Arbetet under kommande år behöver fokusera på stabilisering, uppföljning och fortsatt utveckling.

Huddinge SFM

Under 2025 har vi inom arbetslaget arbetat vidare med att ge våra elever ökade möjligheter att utvecklas. Personalen har deltagit på ett flertal studiedagar där temat kommunikation varit en röd tråd. Verksamheten har fortsatt att stärkas genom både ett ökat elevantal och ett fördjupat samarbete med externa aktörer inom vårdsektorn.

Elevantalet har under året ökat med drygt 10 %. Under våren genomfördes den årliga nätverksträffen tillsammans med kollegorna i Falun, Uppsala och Örebro. Årets träff hölls digitalt, med Örebro som samordnande part. Nätverksträffen är ett viktigt forum för erfarenhetsutbyte, gemensam utveckling och ett samarbete mellan verksamheterna.

Mot slutet av året mottog vi besked om att SFM i Uppsala ska avveckla sin utbildningsverksamhet under våren 2026. Detta innebär att vi framöver möjligen kan förväntas ta emot elever från Uppsalaregionen.

Ett utvecklingsområde under året har varit att stärka kopplingen mellan utbildning och yrke. Samtliga professioner får nu, under sina första perioder på SFM, möjlighet att delta i yrkesspecifika studiebesök för att få en inblick i hur arbetet bedrivs i praktiken. Under året har vi även infört auskultationsdagar under den sista kursen för samtliga professioner, vilket har tagits emot mycket positivt av eleverna. Samarbetet sker huvudsakligen med privata vårdgivare, och under 2025 har Södertälje sjukhus blivit den första stora offentliga vårdgivaren att ta emot våra elever. Förhoppningen är att fler offentliga aktörer ska följa efter,

nu när Södertälje sjukhus gått i bräsch. En särskilt glädjande effekt av samarbetet är att det genererar arbetstillfällen för våra elever efter avslutad utbildning.

Vi har dessutom arbetat aktivt med att minska antalet avbrott bland annat genom att utveckla våra stödinsatser. Detta arbete har gett goda resultat och lett till en minskning av avbrotten under året. Under året har vi även breddat vårt utbildningsutbud genom att erbjuda SVA 2 och SVA 3 med utökade fjärrinslag. Syftet är att möjliggöra för elever som påbörjar anställning att ändå kunna slutföra sina studier.

TYRESÖ SFX-IT 2025

Under 2025 fick eleverna på SFX-IT ta del av föreläsningar av några organisationer som Jobbsprånget, Belong och Yrkesdörren. New to Sweden, en ideell organisation, som vi tidigare samarbetat med, hade ingen föreläsning hos oss, men erbjöd istället mentorstöd och olika kurser inom IT med stöd av IBM. Under 2025 deltog SFX-IT på Bazaren och Utbildningsmässan på Xenter i Tumba.

Vi omarbetade innehållet som utgjort yrkesdelen i orienteringskursen i SFX-IT. Syftet med den nya orienteringskursen är att hjälpa våra elever att bli attraktiva och anställningsbara inom sitt yrkesområde. Fokuset ligger på att förbättra elevers färdigheter inom mjukvaruutveckling, allmän kunskap om IT-branschen och hjälpa dem förstå hur den fungerar. Det är vår konsult som är bryggan mellan oss och arbetsmarknaden som håller i orienteringskursen. I och med ovanstående omarbetning förstärktes också arbetet med yrkesspråk inom språkkurserna.

För de elever som behöver stärka språket och färskas upp kunskaper inom Programmering 1 och 2 och Webbutveckling 1 och 2 erbjuds de att läsa de kurserna.

Stockholm SFEJ 2025

Under 2025 fortsatte ökningen i elevantal inom SFEJ. Från 2024 då det var 198 elever till 312 elever under år 2025. Samarbetet med fackförbundet Akavia och Stockholmsmentor har fortsatt med syftet att skapa mentorskontakter och möjligheter för studerande med olika yrkesbakgrund inom SFEJ. Vi har även haft kontakt med Nema Problema och har nu påbörjat en dialog med det nybildade Belong. Samarbete med SU och institution Juridicum återupptogs under förra året. Inbokade informationsträff genomförs digitalt i början av 2026 för SFEJ-eleverna.

I Akavias mentorprogram som pågick under våren 2025 deltog 28 av våra elever som adepter. I nästa omgång som startade under hösten 2025 deltog 20 stycken. Inom Stockholmsmentor deltog sammanlagt 43 av våra elever som adepter under 2025. Genom mentorsprogrammen får adepterna ökad kunskap om arbetsmarknaden och i vissa fall direkta kontakter och nätverk som leder till arbete och emellanåt en vän för livet. De brukar vara en väg till personligt växande och stärker adepterna i deras självkänsla genom ökade möjligheter att tala och pröva sina språkkunskaper i olika autentiska sammanhang, samt visa kompetenser och utveckla sina kunskaper inom sitt yrkesområde. Organisationerna

strävar efter att matcha adepterna mot mentorer inom samma eller liknande yrkesområde, vilket innebär att det finns möjlighet att lära sig mer om just detta område i svensk kontext.

Under 2025 har SFEJ startat nya samarbeten för studiebesök och besökande föreläsare. Stadsledningskontoret i Stockholms Stad höll ett uppskattat föredrag utifrån utredningen ”Skillnadernas Stockholm”. Kontakter har tagits med Kommerskollegium, Ekonomifakta, Konkurrensverket och Akademikerförbundet. Vi har utvecklat samarbetet med Konsthall C och Hökarängens arkiv kring samtida frågor om tillhörighet, hembygd och inkludering, vad platsen där man bor betytt och kan betyda idag. Det handlar även om frågor om demokrati och hur den skapas. SFEJ deltog i pilotprojektet ”Sammanvävda rötter” där vi, tillsammans med Konsthall C och Hökarängens arkiv, var med och tog fram idéer till den pedagogiska utformningen av ett studiebesök. Projektet drivs av före detta SFEJ-elever. Utgångspunkten för de nya samarbetena har varit såväl elevers önskemål som lärares tankar kring hur vi kan bredda utbudet för hela vår målgrupp.

Under 2025 har vi också utvecklat våra olika kurser inom SFEJ och skapat nya resurser för de olika kurserna. Det gäller såväl material för de ordinarie lektionerna som arkiv med ett utökad valbart material för individuella uppgifter för de olika målgrupperna inom SFEJ.

Stockholm SFINX 2025

Under 2025 fortsatte SFINX Stockholm (SIFA) med intag av nya studerande vid fyra tillfällen (januari, mars, augusti och oktober)

SFINX-studerande har som vanligt erbjudits att auskultera på kurser på KTH. Informationsmöten hålls och ansökan görs en gång under våren och en gång under hösten. Målet är att alla SFINX-studerande ska ha möjlighet att minst en gång under studierna på SFINX söka auskultationskurser på KTH.

I de vanliga språkkurserna avsätts tid för lärarledda yrkesorienteringskurser på SFI- och på grundläggande SVA-nivå. Då ges möjlighet till nätverkande och språkutveckling inom respektive yrkesområde och kunskap om svensk arbetsmarknad och kultur. Under 2025 har vi utökad de lärarledda yrkesorienteringskurserna så att även elever på gymnasiekurserna deltar i dessa.

De yrkesorienterande kurserna erbjuder studiebesök vid olika arbetsplatser och projekt. Slussen-projektet, Slakthusområdets utveckling, Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden är exempel på studiebesök genomförda under 2025. Ett nytt uppskattat besök för året är ArkDes där eleverna deltog i en workshop som gav dem uppdraget att, i grupp, konstruera ett vattentorn med enkelt material. Det gav deltagarna möjlighet att uttrycka sig kring konstruktion, hållbarhet, ekonomi och design på svenska.

Ett annat årligen återkommande tillfälle till nätverkande är samarbetet med organisationen bakom Open House Stockholm. De studerande bjuds in att anmäla sig att delta som volontärer under Open House-festivalen.

Under våren pågick förberedelser, planering och kravställning för ett nytt mentorsprogram. Under hösten startade sedan ett nytt mentorsprogram tillsammans med Mitt Liv som ersätter det nedlagda mentorsprogrammet i samarbete med Sveriges Ingenjörer. I september höll Mitt liv ett välbesökt informationsmöte och under senare delen av hösten genomfördes mentorsprogrammet. Mentorsprogrammet fortsätter under 2026.

Stockholm SFP

Under 2025 ökade antalet elever inom SFP på samtliga kursnivåer. Nytt under året var det att de SFP-studerande som gick fjärrkurserna från Grundläggande 3 till Sva 2 också kunde fysiskt delta på SFP-lektionerna. Under året implementerades en ny lärplattform och i och med det har kursutveckling genomförts. I utvecklingsarbetet har kursernas innehåll och struktur uppdaterats och utvecklats.

Även under 2025 fortsatte utvecklingsarbetet med case och dilemman hämtade ur lärares vardag i svenska skolan, samt metodik och pedagogik, läromedelsanalys, och med Maria Wimans bok Första tiden som lärare: min guide för en trygg start (Lärförlaget, 2021). Ett fokus under året har också att introducerades olika AI-verktyg på samtliga SFP-nivåer och en grupp SFP Sva-deltagare arbetade aktivt med AI och digitalisering i skolan, något som bidrog till insamling av relevant underlag i forskning- och utvecklingsprojektet Generativ AI i undervisning som genomförs i samarbete med RISE. Elever inom SFP har också inom projektet fått utforska hur AI påverkar läraryrket och hur de som lärare kan använda AI. Olika studiebesök som genomförts på SFP på grundläggande nivå är exempelvis Stadsarkivet, utställningen ”Nya Stockholm – sekelskiftet 1900” på Stadsmuseet och en workshop i utställningen ”Gilla, dela, hata” på Forum för levande historia.

De gymnasiala SFP-kursdeltagarna fick besök av biträdande rektorn Edward Still på Nordic International School som pratade om Rosenshine undervisningsprinciper (Undervisning i världsklass - Nordic International School) och av specialpedagogen Åsa Thorling som berättade om specialpedagogik och lärande med skolhund i skolan (SpeciBelle). SFP-intyg delades ut till deltagare på yrkeskurserna D, G4 och Sva2 i slutet av varje kursperiod, som det har gjorts sedan P1 2023.

Precis som under de föregående åren fortsatte de flesta SFP-studerande att delta i projektet Från nyanländ till nyanställd lärare (NYNY) även under hela 2025. Projektet anordnades av Utbildningsförvaltningen och erbjöd praktikmomenten ”Följ en modersmålslärare” och ”Följ ett arbetslag/en ämneslärare”, samt möjligheter att delta i olika föreläsningar, workshops och seminarier relaterade till läraryrket. Teman som togs upp var varierande: de svenska läroplanerna, bedömning och betygsättning, lågaffektivt bemötande – NPF med psykologen George Rein, information om Språkcentrum och Vikariepoolen.

Inom NYNY kunde SFP besöka ULV på Stockholms universitet, både på vår- och höstterminen 2025, och gå på guideade visningar på Nationalmuseet och Stadsmuseet. Eva-Lisa Andersson, rådgivare på SPSM, träffade SFP från samtliga nivåer, presenterade myndigheten och diskuterade specialpedagogik i skolan.

Information om New to Sweden och deras Ready to Work-program skickades ut till alla SFP-deltagarna.

Utfall från uppföljningen av år 2025

Tabell 1 visar hur många elever per kommun som studerat någon gren av Sfx under 2025. Nyttjandet av Sfx varierar stort bland kommunerna, men för respektive kommun skiljer det sig inte mycket åt från år till år. Noterbart är att samtliga kommuner har Sfx-studenter. Det går inte att dra några slutsatser om antal potentiella Sfx-elever i länet utifrån dessa data. Kommuner i grått är anordnarkommuner, dvs. kommuner som själva bedriver en eller flera Sfx-utbildningar.

Tabell 1. Elever i Sfx 2023

<i>Kommun</i>	<i>Antal</i>		<i>Kommun</i>	<i>Antal</i>
Stockholm	580		Tyresö	20
Solna	127		Täby	20
Huddinge	94		Danderyd	13
Järfälla	64		Salem	8
Södertälje	54		Värmdö	7
Nacka	46		Ekerö	7
Botkyrka	44		Vallentuna	6
Sollentuna	40		Lidingö	6
Sundbyberg	37		Österåker	5
Haninge	31		Nynäshamn	4
Sigtuna	30		Norrtälje	3
Upplands Väsby	26		Nykvarn	2
Upplands-Bro	23		Vaxholm	1
Elever från kommuner utanför länet: 57				
Totalt antal Sfx-elever: 1349				

Tabell 2 visar antal elever per anordnad Sfx. Det totala antalet elever fortsatte upp under 2025. Ökningen har skett hos Sfej och SFM. Trots att det bara finns fem olika Sfx kvar står dessa sig starka med ett kontinuerligt högt elevantal.

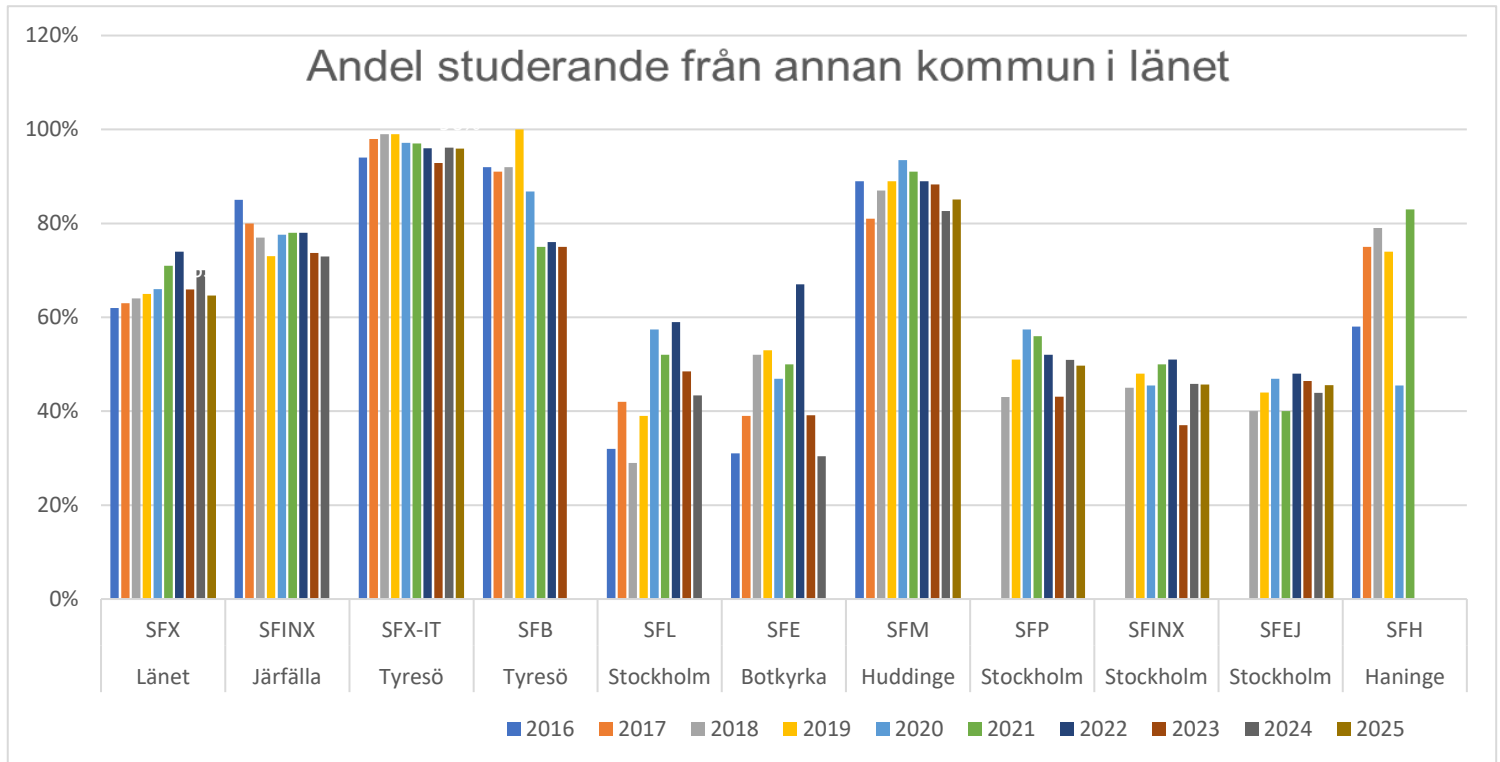
Tabell 2. Antal elever per Sfx 2014–2024

Anordnare	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
SFP-pedagoger	189	175	130	95	150	209	208	188				207
SVEJ-ekonomier och jurister	331	213	239	158	219	309	319	337		868	831	223
SFINX-ingenjörer Stockholm	251	325	127	74	96	178	65	157				86
SFL-lastbil Stockholm	-	33	33	34	33	33	36	34	33	34	30	58
SFM-medicin Huddinge*	422	374	376	448	332	230	184	200	196	213	202	124
SFB-buss Tyresö	-	-	8	54	37	53	58	63	57	71	49	37
SFX-IT Tyresö	156	110	98	76	147	141	188	203	147	107	93	37
SFV Vård Tyresö	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-
SFINX-ingenjörer Järfälla	-	39	57	58	67	58	64	77	95	71	71	45
SFH-hantverkare Haninge	-	-	-	-	12	66	152	117	100	118	133	51
SFE-entreprenörer Botkyrka	-	23	23	18	22	43	80	88	82	48	127	78
SFBg bageri Nynäshamn	-	-	-	-	-	-	0	4	-	-	-	-
Totalt	1349	1292	1130	1045	1120	1320	1454	1468	1095*	1530	1536	909

* 2020 flyttade SFA från Södertälje till Huddinge och bytte namn till SFM

I diagram 1 presenteras andelen elever med interkommunal ersättning (IKE) i respektive Sfx inom länet. Interkommunal ersättning innebär att elevens hemkommun betalar anordnarkommunen för att eleven ska få läsa där. Det är alltså ett mått på hur många elever som läser utanför sin hemkommun och utnyttjar överenskommelsen. Andelen IKE kan med andra ord ses som ett mått på ifall överenskommelsen fungerar. Den totala andelen elever med interkommunal ersättning var under 2025 65 % och har legat runt 2/3 sedan Sfx startade vilket innebär att överenskommelsen får anses fungera väl.

Diagram 1. Andel elever med interkommunal ersättning – överenskommelsen har betydelse

Från och med årsrapporten för 2021 har vi även statistik för andelen kvinnor och män på Sfx-utbildningarna. Sammanlagt år 2025 är 77 % kvinnor och 23 % män. Högst andel kvinnor är det på SFP, svenska för pedagoger, 86 % medan 44 % av deltagarna på SFX-IT är män.

Tabell 3. Andel kvinnor på respektive Sfx

SFX, Andel kvinnor	2021		2023	2024	2025
	2022				
SFM	82 %	81 %	83 %	83 %	83 %
SFINX (Jä)	54 %	54 %	63 %	57 %	
SFX-IT	48 %	41 %	51 %	58 %	56 %
SFB	8 %	15 %	13 %		
SFP	86 %	90 %	86 %	87 %	87 %
SFINX (St)	54 %	53 %	58 %	75 %	65 %
SFEJ	76 %	76 %	74 %	60 %	80 %
SFL	0 %	0 %	0 %	3 %	
SFE	50 %	67 %	57 %	78 %	

Den höga andelen kvinnor stämmer relativt väl överens med övrig Sfx och yrkesvux i länet, speciellt som om en stor del av yrkena som Sfx representerar är kvinnodominerade.

I tabell 4 redovisas anordnarnas beslut om att inte anta elever samt deras eventuella kännedom om hemkommuners avslag. Dessa siffror varierar relativt mycket från år till år och det är inte statistiskt möjligt att dra några slutsatser av denna tabell. Under 2025 har endast data från SFX-IT och SFM rapporterats in.

Tabell 4. Ej antagna och skäl till det (antal)

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Underkänt intagningsprov eller bedömning att eleven inte kommer att klara Sfx,		12	7	0	94	60	46	184	153
För låg språknivå		2	0	1	16	18	16	117	133
Avslag från hemkommunen	24	38	30	11	75	37	23	75	99
Saknar relevant yrkeserfarenhet eller utbildning	35	90	95	10	40	28	1	80	30
Avslag på grund av folkbokföringsregler		12	19	0	5	21	0	43	36
För hög språknivå		12	12	2	11	17	2	5	11
Platsbrist	4	0	44						
Ofullständig ansökan	102								
Annat skäl	41	154	172	54	18	91	86	230	114
Totalt		254	383	78	259	272	168	734	576

I Tabell 5 har Sfx-anordnarna fått redovisa hur många avbrott de haft. De som känt till avbrottsorsaker har även redovisat dessa. Avbrottsorsakerna varierar ganska mycket från år till år. Under 2025 har antalet backat tillbaka från 2024 års topp.

Tabell 5. Avbrottsorsaker (antal)

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Arbete	16	156	107	52	63	28	27	111	67
Personliga skäl	16	214	113	205	41	34	18	61	26
Låg närvaro		60	0	21	13	4	4	59	28
Flytt	2	16	6	3	17	5	8	28	21
Klarade inte studietakt eller obligatoriska moment	18	40	21	7	4	7	4	22	7
Utbildning		64	27	37	24	18	14	18	36
Sjukdom		40	8	4	2	0	8	12	9
Föräldraledighet		6	5	2	8	4	1	6	69
Arbetsmarknadsinsats		32	3	1	1	0	2	0	2
Okänd/ogiltig frånvaro	297	106	27	78	16	32	146	0	0
Totalt	349	734	400	410	189	132	233	317	265

I tabell 6 redovisas antal betyg tagna i respektive kurs. Att det är så få betyg tagna i dk1 och dk2 är väntat då Sfx-eleverna numer alla är akademiker och går direkt ifrån sfi-kurserna till de högre kurserna på SVA grund.

Tabell 6. Resultat antal betyg

Kurs	2025	2024	2023	2022	2021	2020
Sfi -C	354	340	306	227	195	350
Sfi - D	400	394	356	313	230	397
SvA grund dk1	0	0	3	21	40	44
SvA grund dk2	24	33	39	60	57	49
SvA grund dk3	447	400	350	332	223	355
SvA grund dk4	378	349	308	274	220	332
SvA 1	345	325	255	212	186	236
SvA 2	287	237	210	186	158	218
SvA 3	250	203	177	170	123	185